

Predikan, Trettondedag Jul, 110106, Mariakyrkan

GT-läsning	Första kungaboken 10:1-7
Epitelläsning	Efesierbrevet 2:17-19
Evangelieläsning	Matteusevangeliet 2:1-12

Att bryta upp tillhör det mänskliga livet. Tonåringen, som bryter upp från föräldrahemmet för att söka sina egna vägar genom livet. Den vuxne, som bryter upp från sitt gamla vanliga jobb för att testa det som hon egentligen drömt om i hela sitt liv. Flyktingen, som tvingas bryta upp från det hem man älskat på grund av våld och konflikter. Den nyblivne pensionären som bryter upp från sitt yrkesverksamma liv. Att bryta upp är både en glädje och en smärta. Det är en glädje att lämna det gamla och se fram emot och längta efter något nytt som ger ny kraft till livet. Samtidigt är det jobbigt att lämna saker bakom sig, för det att söka något nytt kan alltid verka vara en risk. Du vet vad du har men du vet inte vad du får.

Idag möter vi de österländska stjärntydarna, som bryter upp från sitt trygga hemland för att söka en kung de bara har en vag aning om, men som verkar ha en avgörande betydelse, enligt deras beräkningar.

I julnattens under, när Gud föddes som människa i Jesus, fick vi en tydlig kärleksförklaring från Gud. I julnattens under fick du och jag en kallelse att inte nöja oss med ett liv där vi, var för sig, kämpar på för att få ut något gott ur den hårda och gråa vardagen, innan rullgardinen går ner och vi läggs i en grav. I julnattens under fick du och jag en kallelse att inte nöja oss med ett liv utan mening, utan hopp, utan framtidstro. I julnattens under fick du och jag en kallelse att bryta upp från det gamla och onda och istället närma oss Jesus, han som vill ge oss kärlek, hopp och evigt liv, mitt i vår vardag. Trettondedag jul handlar om att svara på Guds kallelse och precis som stjärntydarna gå Gud till mötes.

Att närma sig Jesus kan tyckas vara en enorm risk. Att närma sig honom kommer att påverka mitt liv konkret. Att närma sig honom kommer att få mig att tänka, leva och prioritera annorlunda. Samtidigt är det fantastiskt att få ta emot något nytt som ger kraft och hopp i livet, till och med i den mest hopplösa stund. Låt oss följa med på stjärntydarnas vandring igenom vårt evangelium, så att vi, i våra liv, i vår församling, verkligen hittar fram till Guds härlighet, som vill ge oss hopp och framtidstro, var vi än är.

Det första som händer i evangeliet är att stjärntydarna kommer till Jerusalem och undrar var de kan hitta judarnas nyfödde kung. De vill nämligen hylla honom. De har sett Guds tecken, hur Gud har kallat på dem, men dessvärre har de gått fel, eftersom deras egna, mänskliga, förväntningar inte stämmer med Guds plan för dem. De har gått till guldet, makten och glansen i Herodes palats.

Vi är så lika dem. Om något är riktigt viktigt förväntar vi oss att det ska vara storslaget och mäktigt i världslig mening. Vi lockas av upplevelser och svallande känslor. Det har blivit allt viktigare med makt, status och pengar. Är något viktigt ska det dessutom vara *roligt*, annars får det vara. Men det storslagna, mäktiga och glättiga i världslig mening *räcker inte till*, det kan vi alla konstatera när vi ser på världen, för det har så lite att göra med vår vardag och våra konkreta liv. Hade det världsligt storslagna, mäktiga och glättiga räckt till, hade jorden inte sett ut som den gör, då hade inte jorden varit så infiltrerad och påverkad av ondskan och girigheten, då hade vi kunnat välja och göra rätt i alla lägen av livet, för då hade ju den världsliga makten kunnat ordna allt, men det går inte. Något har gått snett, riktigt snett i den mänskliga historien, det är tydligt. Därför är det viktigt att inte förblindas och vilseledas av världslig makt, utan följa stjärnan, Jesus Kristus, även om hans vägar ibland är svåra att förstå, ibland går på helt oväntade håll, ibland är obekväma, ibland leder till försakelse, underordning och smärta, för hans vägar leder till slut *alltid* mot den djupa glädjen och det eviga livet hos Gud, ett evigt liv som börjar här och nu i dopets vatten. Det är när vi bryter upp och följer den vägen som vi verkligen kan se hur Guds härlighet, hans kärlek och omsorg om oss blir tydlig i Jesus Kristus.

Men så står då stjärntydarna där vid hovet i Jerusalem. Och vi hör hur Herodes blir oroad, och hur hela staben av maktmänniskor och rådgivare, och alla de som bara vill hålla med för att inte råka illa ut i den grymme kung Herodes våld, blir oroad. Den världsliga makten har genom historien, i stort sett alltid, känt sig oroad av Jesus. Han utmanar maktanspråken genom att kunna ge människor det vi egentligen

längtar efter, nämligen mål, mening och hopp. Därför har makten antingen försökt döda Jesus, som Herodes. Men när nu Jesus visat sig vara starkare än döden, ger man sig på hans anhängare, som t.ex. i Irak och nu senast Egypten. Har inte det fungerat har makten tagit kontroll över kyrkan och talat om för den vad den får stå för och inte, eller använt dess pengar för att föra krig, bedriva korståg, eller helt enkelt bara sko sig på de kristnas bekostnad och blandat ihop respekten för Gud med respekten för rikets kung eller furste. Och fungerar inte det så menar man att tro måste vara en privatsak för annars kan någon bli kränkt. Egentligen är det otroligt att denne Jesus, en snickare, född i fattigdom, genom hela historien ansetts så farlig. Men samtidigt är det ett bevis på vilken omvälvande och nyskapande sprängkraft det ligger i evangeliet om judarnas nyfödde kung! Evangeliets fiender ser den kraften, men ibland undrar jag om vi själva gör det.

Idag får vi återigen öva oss i att *se* den och *ta emot* den, när evangeliets sprängkraft landar konkret i brödet och vinet på vårt altare! Och egentligen är det en självklarhet att det är här, i brödet, som Jesus låter sig finnas.

”Han måste vara född i Betlehem”, säger Herodes expertis till stjärntydarna. Betlehem, ett Ortsnamn som betyder ”brödduset”. Människan behöver bröd för att kunna leva. Det stillar hungern och ger kraft. I Johannesevangeliet säger Jesus: *Jag är livets bröd.* Jesus, *inte* den världsliga makten, kan ge det människor behöver för att kunna leva, eftersom han ger sig själv och sitt eget liv, på Golgata kors och i bröd och vin, för att vi ska kunna få förlåtelse, tröst, hopp och evigt liv. Så blir Guds härlighet i Kristus konkret och synlig också här idag.

Nåväl, Herodes förhör stjärntydarna och låtsas själv vilja komma och hylla den nyfödde kungen. Men det finurliga är att du inte kan hitta Jesus om du söker honom med orent uppsåt. Det gick inte då, och det går inte idag heller. Om det är sensationer man vill åt, om man vill ha tecken för att *sedan* kunna tro, tecken för bara tecknens skull, då letar du garanterat förgäves efter honom, hur hänsynslöst du än går fram. Jesus är ingen godisautomat, springpojke eller underhållare. Han gör alltid tecken av omsorg om oss, som svar på vår uppriktiga längtan, för att visa sin härlighet på ett mänskligt och kärleksfullt sätt. Det är så du kan söka honom. Det är så du kan hitta honom, mitt i ditt eget liv!

Herodes är ute på helt fel spår. Till stjärntydarna säger han: *...ta noga reda på allt om barnet.* Men vill du hitta Jesus och se vem han är, då räcker det inte med att ta reda på fakta. Utan en uppriktig längtan och en relation med den levande och uppståndne Jesus blir allt snack om Guds härlighet i Kristus bara teorier och torr och död fakta. Det är i bönen, i gudstjänstens möte med Herrens Kristus själv och i kärleken till våra medmänniskor för Jesu skull, som Guds härlighet kan förändra och förvandla våra liv. Den religiösa expertisen i Jerusalem kunde sin Bibel utantill. De kunde visa på Betlehem, men bara i teorin. Det var stjärntydarna, som bara fått se en strimma ljus från Gud på stjärnhimlen, som längtade och i verkligheten gav sig av. De kunde inte allt, de gick fel, men de bars av en sann längtan, en längtan som öppnar sig för Guds tilltal i praktiken och inte bara i teorin.

Så stjärntydarna lämnar Herodes, de vänder om, de lyssnar till Guds röst och följer hans tecken. Vi går alla fel, vi lockas av världens glans och guld. Vi lockas alla av framgång och ära. Vi söker den, vi längtar efter den. Inte för att kunna göra gott mot andra utan för vår egen skull. Men nåden och härligheten är, att Gud inte upphör med att kalla på oss. Han lämnar inte stjärntydarna i sticket. På nytt låter han stjärnans tecken gå upp för dem (den visade sig nämligen från och till under flera års tid) och leder dem mot Betlehem.

Gud upphör inte att kalla på oss. Han kallar på oss i dopet. Han kallar på oss och drar oss tillbaka till rätt väg, livets väg, i förlåtelsen. Han kallar på oss genom att hans kyrka firar gudstjänst. Han kallar på oss genom att hans kyrkor sträcker sina kors, klockstaplar och kyrktuppar mot himlen, som ett tecken på Guds närvaro i världen. Han kallar på oss genom de kristnas liv i fred och enhet.

När stjärntydarna ser stjärnan på nytt hittar de fram och fylls av stor glädje. De går in i *huset* och finner Maria och den lille Jesus, som hunnit bli lite större, förmodligen 1 år, kanske nästan 2 år gammal. Nog måste de ha blivit förvånade. Den där Jesus fanns inte alls där de förväntat sig. Men nu spelade världsliga omständigheter ingen roll längre, för Gud hade lett dem på rätt väg, och i glädje knäböjer de och hyllar honom.

Ett litet bröd och en klunk vin, här vid vårt altare, är egentligen inte alls det vi förväntar oss av Gud. Men nu spelar det ingen roll längre. Tecknen vi sett i våra liv pekar alltjämt fram hit till altaret. Därför kan vi inte annat än att om en stund komma fram och knäfalla här vid krubban för att ta emot Jesus och hylla honom.

Mötet med Kristus förändrar stjärntydarna. De förvandlas och vänder ondskan ryggen genom att ta en annan väg hem till sitt land. De bär Kristus med sig i sina hjärtan, hem till sin vardag.

Vi får följa stjärntydarna i spåren fram till Kristus, så att vi också kan förvandlas, upprättas och få kraft till att vända det onda ryggen. Så att vi också kan bära Kristus i våra hjärtan hem till vår vardag. Så att vi också kan våga leva ett liv i Guds härlighet redan här och nu. Den härlighet som uppenbaras för oss i Kristus.

Ära vare Fadern och Sonen och den helige Ande. Såsom det var av begynnelsen, nu är och skall vara, från evighet till evighet. Amen.